

22 – Afbeeldingen en ‘realia’ selecteren voor taalactiviteiten: enkele richtlijnen

Doelstelling: In deze tool vind je aandachtspunten voor de selectie van afbeeldingen en realia die je in de taalcoaching aan vluchtelingen kunt gebruiken, en ideeën om dit materiaal te verzamelen en bij te houden.

Waardevol materiaal

Afbeeldingen en realia (voorwerpen) kunnen erg nuttig zijn bij taalactiviteiten, vooral wanneer je op basisniveau werkt. Ze kunnen zorgen voor:

- een non-verbale stimulans om interactie op gang te brengen tussen vrijwilligers en vluchtelingen, en tussen de vluchtelingen onderling,
- een vlottere betekenisoverdracht van nieuwe woorden (woordenschat),
- een manier om vluchtelingen vertrouwd te maken met aspecten van hun gastland of hun nieuwe leefomgeving,
- motivatie en interesse, vooral als de deelnemers zelf afbeeldingen kunnen uitkiezen tijdens de taalactiviteiten.

Zorg voor variatie

Afbeeldingen zijn beschikbaar onder diverse vormen.

- Foto's kun je downloaden van het internet, op je scherm tonen, uit boeken kopiëren, uit tijdschriften en brochures knippen of zelf maken met behulp van je camera of smartphone.
- Tekeningen of schilderijen, in de vorm van cartoons of artistiek werk, kun je ook op het internet vinden, kopiëren of uitknippen uit stripverhalen of andere werken zoals brochures van kunstgalerijen of postkaartjes; je kunt uiteraard ook tekeningen maken op papier of karton.
- Typische borden en symbolen kun je aantreffen op openbare plaatsen, op deuren (bv. toiletdeuren) of emoticons op smartphones enz.

Op zoek naar geschikte voorwerpen

Realia zijn makkelijk te vinden, bv. thuis in je keuken, op kantoor, in je zakken of je handtas enz. Je kunt desgewenst ook afbeeldingen gebruiken van deze voorwerpen.

Enkele ideeën voor je eigen materiaalbank

Stel een eigen collectie samen van foto's en voorwerpen die je steeds opnieuw kunt gebruiken. Wanneer je dit samen met collega's doet, dan moet je een systeem uitdokteren om deze 'materiaalbank' te stockeren en te organiseren zodat je alles snel kunt terugvinden.

Op een laptop, monitor of projector – indien voorhanden – kan je makkelijk foto's en realia weergeven. Toch zijn tastbare foto's en voorwerpen die worden uitgekozen, gedeeld en doorgegeven handiger in het gebruik en zorgen ze voor extra motivatie.

Materiaal zorgvuldig uitkiezen

Net zoals het overige materiaal waarmee je je taalondersteuningsactiviteiten stoffeert, moet je bijzondere aandacht besteden aan de inhoud en de kenmerken van afbeeldingen en zelfs de aard van voorwerpen. Houd rekening met de volgende vragen bij de selectie van materiaal en je voorbereidingen voor taalcoachingactiviteiten aan vluchtelingen.

1. Welke culturele associaties roept de afbeelding (of het voorwerp) op? Kan het aanstootgevend zijn voor personen uit andere culturen? Kan het aanleiding geven tot een complexe of omstreden uitleg?
2. Draagt de foto of het voorwerp wel degelijk bij tot het oorspronkelijke doel? Zal het materiaal een meerwaarde bieden voor je activiteit of nieuwe woordenschat aanbrengen? Zet het materiaal aan tot interactie?
3. Is de afbeelding/het voorwerp relevant en interessant? Zal het materiaal de vluchtelingen motiveren en bijdragen aan hun taalverwervingsproces? Of is het moeilijk te vatten en in verband te brengen met hun eigen ervaringen?
4. Getuigt het van voldoende goede kwaliteit? Is het duidelijk en makkelijk verstaanbaar, groot genoeg, van goed niveau? Zijn tekeningen duidelijk herkenbaar?
5. Loont het de moeite om de foto/afbeelding bij te houden? Zal het materiaal in de toekomst waardevol zijn voor jou of voor andere vrijwilligers? Kan je het duurzamer maken door het bv. op karton te kleven of te lamineren?
6. Mag je de afbeelding wettelijk gezien wel gebruiken? Heb je toelating nodig om ze te downloaden en te gebruiken? Heb je een schriftelijke toestemming nodig?

Bijkomende suggesties voor het gebruik van afbeeldingen in je taalondersteuningsactiviteiten vind je onder meer in Tool 35 *Ideeën voor het leren van basiswoordenschat: het dagelijkse leven* en Tool 36 *Basiswoordenschat om meningen en emoties uit te drukken*.